

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2011-1/117

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROJEKTU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem projektu

Šifra projekta	J5-0165
Naslov projekta	Osebnost, kognicija in psihično blagostanje
Vodja projekta	1337 Janek Musek
Tip projekta	J Temeljni projekt
Obseg raziskovalnih ur	5.970
Cenovni razred	A
Trajanje projekta	02.2008 - 01.2011
Nosilna raziskovalna organizacija	581 Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
Raziskovalne organizacije - soizvajalke	1657 Inštitut za psihologijo osebnosti
Družbeno-ekonomski cilj	13. Splošni napredek znanja - RiR financiran iz drugih virov (ne iz splošnih univerzitetnih fondov - SUF)

1.1. Družbeno-ekonomski cilj¹

Šifra	13.05
Naziv	Družbene vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)

2. Sofinancerji²

1.	Naziv	
	Naslov	
2.	Naziv	
	Naslov	
3.	Naziv	
	Naslov	

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROJEKTA

3. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega projekta³

Pozitivna psihologija predstavlja najsodobnejšo "veliko perspektivo" v sodobni psihologiji, psihično blagostanje pa je njen ključni pojem. Razlikujemo dva velika vidika dejavnikov psihičnega blagostanja: osebni vidik in kognitivni vidik. Oba sta tesno povezana z dvema najbolj pomembnima področjema človekove narave in psihologije, z osebnostjo in kognicijo. Vse sodobne teorije psihičnega blagostanja in pozitivne psihologije, posebno teoretski modeli subjektivnega (emocionalnega) blagostanja (SB), psihološkega blagostanja (PB) in samodeterminacijske teorije blagostanja (STD) upoštevajo vlogo osebnostnih in kognitivnih dimenzij v povezavi s psihičnim blagostanjem. V dosedanjem raziskovanju so bile v znatni meri zajete povezave med osebnostnimi in kognitivnimi dejavniki na eni strani ter dejavniki psihičnega blagostanja na drugi strani, vendar pa doslej še ni uspelo raziskovanja vseh treh domen integrirati v enoten teoretski model.

Optimalno delovanje in psihično blagostanje se v najsodobnejši psihologiji raziskuje vse bolj in bolj. Kljub raziskovalnim naporom pa odnosi med psihično dobrobitjo in širokima področjema osebnostnih in kognitivnih spremenljivk še niso zadovoljivo proučeni. Zato je bil cilj projekta temeljito pojasniti odnose med temeljnimi dimenzijami osebnosti, kognicije in psihičnega blagostanja in razviti integralne teoretske modele, ki zadevajo hierarhično strukturo vseh treh domen ter njihovih povezav. Posebna prednost projekta je vključitev najbolj generalnih dimenzij osebnosti (generalni faktor osebnosti ali veliki eden) in psihičnega blagostanja (generalni faktor psihičnega blagostanja), ki so bili pred nedavnim odkriti po zaslugi članov projektnega tima.

Projekt je bil raziskovalno izveden s pomočjo različnih raziskovalnih in psihodiagnostičnih metod ter ustreznih metod obdelave podatkov. Opravljene so bile ksperimentalne, kvaziekperimentalne in predvsem multivariatne raziskave (med njimi faktorjske analize, klastrske analize, facetne analize in drugi pristopi multidimenzionalnega skaliranja, optimalno skaliranje, SEM analize in drugo). Vse vključene psihološke spremenljivke (na področju osebnosti, kognicije in psihičnega blagostanja) so bile izmerjene s pomočjo najustreznejših razpoložljivih instrumentov, ki so psihometrično utemeljeni (mere osebnostnih dimenzij, kognitivnih stilov, dimenzij vrednot in dimenzij intelekta, dimenzij psihičnega blagostanja).

Celoten vsebinski okvir projekta lahko razčlenimo na naslednje podprojekte in dva integralna oziroma povezovalna teoretska modela:

1. Temeljne dimenzije psihičnega blagostanja
2. Dimenzije drugih temeljnih konstruktov optimalnega delovanja
3. Razvoj psihičnega blagostanja in drugih vidikov optimalnega delovanja
4. Komponentna (facetna) struktura psihičnega blagostanja in sreče
5. Komponentna (facetna) struktura optimizma
6. Komponentna (facetna) struktura upanja
7. Komponentna (facetna) struktura zanosa
8. Odnos med dimenzijami optimalnega delovanja in dimenzijami osebnosti
9. Odnos med dimenzijami optimalnega delovanja in dimenzijami kognicije

10. Odnos med dimenzijami optimalnega delovanja in dimenzijami motivacije
11. Odnos med dimenzijami optimalnega delovanja in dimenzijami emocionalnosti
12. Odnos med dimenzijami optimalnega delovanja in vrednotami

Na podlagi izsledkov podprojektov sta bila oblikovana dva integralna teoretska modela. Prvi zajema odnose znotraj spremenljivk psihičnega blagostanja in drugih spremenljivk optimalnega delovanja, zlasti natančno pa skuša zajeti dimenzionalno in taksonomsko strukturo raziskovanega prostora. Drugi integralni teoretski model zajema odnose med omenjenimi spremenljivkami na eni strani ter spremenljivkami osebnosti ter kognicije na drugi strani (temeljne dimenzije osebnosti, temeljne dimenzije kognicije).

V projektu smo usmerili pozornost predvsem na vodilne sodobne teorije in modele, ki razlagajo psihično blagostanje in vpliv osebnostnih ter kognitivnih dejavnikov na psihično blagostanje (ključna literatura, ki obravnava te modele, je navedena na koncu te točke). Analizirani so bili predvsem modeli in teorije psihičnega blagostanja, ki so se uveljavili v psihologiji in še posebno v pozitivni psihologiji, zlasti teoretski model subjektivnega emocionalnega blagostanja, model psihološkega blagostanja in model samodeterminacije. Ti temeljni modeli so bili ustrezno pojmovno razčlenjeni, tako da je bilo na tej osnovi mogoče presojati utemeljenost teoretskega razlikovanja med hedonsko in eudaimonsko perspektivo psihičnega blagostanja. Poleg tega so bili analizirani posebni modeli psihičnega blagostanja, pozitivne naravnosti in optimalnega človekovega delovanja ter z njimi povezani konstrukti (predvsem konstrukti sreče, optimizma, upanja in zanosa). Presojena je bila tudi podobnost in različnost teh konstruktov, njihova morebitna vpetost v temeljne modele psihičnega blagostanja in morebitna redundantnost. Posebej smo analizirali tudi pomen psihičnega blagostanja v sklopu konceptov kvalitete življenja in življenjske uspešnosti.

Raziskovanje se je osredotočilo na vse najpomembnejše spremenljivke treh velikih psiholoških oziroma vedenjskih področij, na spremenljivke psihičnega blagostanja in optimalnega človekovega delovanja, na spremenljivke osebnosti in na spremenljivke kognicije oziroma kognitivnih sposobnosti. Raziskovane spremenljivke obsegajo bistvene dele modelnega hierarhičnega prostora, kar pomeni tako temeljne dimenzije raziskovanih prostorov same, kot tudi dimenzije višjega reda (v primeru, če so med temeljnimi dimenzijami še bistvene korelacije) in seveda tudi dimenzije nižjega reda (v primeru, če nosijo v sebi bistveno informacijo, ki ni zajeta v temeljnih dimenzijah). Raziskovane spremenljivke na področju psihičnega blagostanja in optimalnega delovanja so bile psihično blagostanje, zadovoljstvo z življenjem, zadovoljstvo z medosebnimi odnosi, družinsko zadovoljstvo, zadovoljstvo z delom, sreča, pozitivna emocionalnost (pozitivni afekt), negativna emocionalnost (negativni afekt), optimizem - pesimizem, upanje, zanos. Spremenljivke na področju osebnosti so bile dimenzije petfaktorskega modela osebnosti, torej pet velikih (ekstravertnost, prijetnost, vestnost, nevroticizem, odprtost), nadredni faktorji osebnosti (stabilnost oziroma alfa faktor osebnosti, plastičnost oziroma beta faktor osebnosti in generalni faktor osebnosti oziroma veliki eden /Big One/). Med spremenljivkami na področju kognicije so bile dimenzije umske inteligentnosti, in druge sposobnosti ter kognitivni slogi, tudi tiste, ki niso izrazito kognitivne narave kot npr. socialna inteligentnost, emocionalna inteligentnost, moralno presojanje, duhovna inteligentnost, vrednote in vrednotne usmeritve. Pri posameznih podprojektih so bile vključene še druge spremenljivke, v odvisnosti od narave raziskovanega projekta. Prav tako so bile v raziskovanje seveda vključene demografsko

pomembne spremenljivke kot so starost, spol, socioekonomski status, nacionalna pripadnost in druge.

Raziskovalne hipoteze projekta predvidevajo povezave tako znotraj spremenljivk posameznih področij kot povezave med tremi področji, psihičnim blagostanjem, osebnostjo in kognicijo. Na teh predvidevanjih temelji tudi izdelava integralnih teoretskih modelov, ki bodo izoblikovani na podlagi empiričnih izsledkov raziskovanja in bodo zajeli odnose znotraj področij spremenljivk in med področji. Nadaljnji nabor specifičnih hipotez predvideva obstoj substancialnih povezav med raziskovanimi spremenljivkami. Z njimi predvidevamo, da bodo povezave med glavnimi dimenzijami psihičnega blagostanja relativno visoke in da jih bo možno pojasniti v zelo znatni meri z manjšim številom dimenzij visokega reda, vključno s hipotetično pričakovanim generalnim faktorjem psihičnega blagostanja ali celo generalnim faktorjem optimalnega delovanja. Bolj specifične hipoteze projekta predvidevajo strukturacijo psihološkega prostora raziskovanih dimenzij, predvidevamo torej, da bomo na vseh raziskovanih področjih bodisi ugotovili, bodisi potrdili ali tudi ne potrdili obstoj strukturnih in taksonomskih razčlenitev ter hierarhij. S temi spet predvidevamo, da bomo pomemben del variance psihičnega blagostanja in optimalnega delovanja pojasnili s pomočjo dimenzij osebnosti in kognicije (s prvimi bolj, z drugimi verjetno nekaj manj).

Raziskave so bile opravljene na vzorcih, ki so dovolj veliki, da dovoljujejo uporabo multivariatnih metod in bodo hkrati znotraj ustreznega variančnega obsega parametrov svojih populacij. Zato je raziskovalne izsledke možno posplošiti do te mere, da lahko govorimo o njihovi primerni zunanji veljavnosti. V vzorcih sta bila zajeta oba spola, starostni razpon odraslosti (in tudi mlajše osebe v raziskavah, kjer gre za razvojni vidik problematike) in drugi značilni demografski vidiki v meri, ki okvirno ustreza normam relevantnih populacij.

Raziskovanje v okviru projekta smo v pretežni meri oblikovali kot korelacijsko in na njem temelječe multivariatno raziskovanje, vključno s SEM analizami. To velja predvsem za raziskovanje soodvisnostnih in delno odvisnostnih razmerij med spremenljivkami (npr. analize latentnih struktur, analize multivariatnih vzročnih modelov). Del raziskav, usmerjen v neposredno preverjanje vzročnih hipotez, je bil opravljen po vzorcu eksperimentalnega ali kvaziekperimentalnega raziskovanja, npr. v obliki modela analiz variance in kovariance.

Za merjenje spremenljivk na vseh treh ključnih področjih so bile uporabljene najustreznejše razpoložljive merske tehnike in pripomočki. Med instrumenti, ki so bilinajpogosteje uporabljeni so naslednji:

Lestvica zadovoljstva z življenjem SWLS (Satisfaction With Life Scale, Diener, Emmons, Larsen in Griffin, 1985) meri splošno zadovoljstvo z življenjem. Predstavlja kognitivni aspekt zadovoljstva z življenjem. Rezultat na lestvici lahko označimo kot posameznikovo globalno oceno kvalitete svojega življenja glede na osebne kriterije. Lestvico sestavlja pet postavk, na katere mora udeleženec odgovoriti na lestvici od 1 (sploh ne drži) do 7 (popolnoma drži). Za skupni rezultat seštejemo odgovore na vseh pet postavk.

Lestvica pozitivnega in negativnega afekta PANAS (The Positive and Negative Affect Schedule, Watson, Clark in Tellegen, 1988). PANAS vsebuje dve lestvici. Lestvica pozitivnega afekta je sestavljena iz 10 postavk in meri stopnjo občutkov entuziastičnosti, aktivnosti, budnosti... Lestvica negativnega afekta je ravno tako sestavljena iz 10 postavk. Nanaša se na množico različnih negativnih čustvenih stanj, vključno s sovraštvom, zaničevanjem, gnusom, občutki krivde, strahom in

nervoznostjo. Udeleženci morajo na ocenjevalni lestvici od 1 do 5 označiti, kako pogosto na splošno doživljajo posamezno čustveno na splošno.

Goldbergov IPIP-NEO vprašalnik (International Personality Item Pool Representation of the NEO PI-R™, Goldberg, 1999; 2000/2005; International Personality Item Pool, 2001). Celotni vprašalnik meri s pomočjo 300 postavk pet velikih faktorjev osebnosti (ekstravertnost, prijetnost, vestnost, nevroticizem in odprtost) in po šest facet (komponent) vsakega izmed petih velikih faktorjev, vsega skupaj torej 30 facet.

Vprašalnik Velikih pet BFI (Big Five Inventory, John & Srivastava, 1999). Vprašalnik vsebuje 44 postavk, ki merijo pet velikih faktorjev osebnosti: ekstravertnost, prijetnost, vestnost, nevroticizem in odprtost. Postavke se ocenjujejo na petstopenjski lestvici (Likertovega tipa) od 1 (povsem se ne strinjam) do 5 (povsem se strinjam).

Vprašalnika Big Five Questionnaire in Big Five Observer (BFQ and BFO; Caprara, G. V., Barbaranelli, C., Borgogni, L. & Perugini, M., 1993; Caprara, Barbaranelli & Borgogni, 1994), prirejena slovenska verzija (Bucik, Boben & Hruševar-Bobek, 1995; Bucik, Boben & Krajnc, 1997). Vprašalnik obsega 132 postavk (BFQ) ali 40 parov bipolarnih pridevnikov (BFO) ki se ocenjuje na sedemstopenjski ocenjevalni lestvici. Tako izvirna italijanska kot slovenska verzija imata dobre merske karakteristike (Bucik, Boben & Hruševar-Bobek, 1995).

Lestvica PWBS (Psychological Well-being Scale; Ryff, 1989, 1995; Ryff & Keyes, 1995). Z njo smo merili šest komponent psihološkega blagostanja: sprejemanje sebe, pozitivni odnosi z drugimi, avtonomnost, obvladovanje okolja, življenjski smisel in osebna rast. Izvirna lestvica vsebuje 84 vprašanj, na katera se odgovarja s pomočjo šeststopenjske ocenjevalne lestvice in ima dobre merske karakteristike.

Lestvica BPNS (Basic Psychological Needs Scale; Gagne, 2003), je bila uporabljena za merjenje treh komponent samodoločenosti, torej zadovoljenosti temeljnih potreb po avtonomiji, povezanosti in avtonomnosti. Vprašalnik zajema 21 postavk, ki se ocenjujejo na sedemstopenjski ocenjevalni lestvici.

Vprašalnik samopodobe za adolescente SDQIII (Self-Description Questionnaire III, Marsh in O'Neill, 1984) obsega 136 postavk in meri 13 vidikov samopodobe. Postavke se vrednotijo na 6-stopenjski ocenjevalni lestvici, od 1 (popolnoma drži) do 6 (sploh ne drži). Za vsako lestvico seštejemo odgovore na ustrezne postavke. Vprašalnik je uporaben za srednješolsko in tudi še študentsko populacijo.

Vprašalnik samospoštovanja SCSL (Self-Competence Self-Liking Scale, Tafarodi in Swann (1995) meri dve dimenziji splošnega samospoštovanja: občutek kompetentnosti in samougajanje. Vsaka lestvica je sestavljena iz 10 postavk, od katerih je polovica pozitivnih, polovica pa negativnih. Udeleženci morajo na petstopenjski lestvici od 1 (sploh ne drži) do 5 (popolnoma drži) označiti, v kolikšni meri velja posamezna postavka za njih.

Muskova lestvica vrednot MLV (Musek, 1987, 1993, 2000). Lestvica MLV zajema 54 posameznih vrednot, ki se ocenjujejo glede na osebno vrednost oziroma pomembnost in sicer z vrednostmi od 1 do 100 oziroma v drugi verziji (MLV-M) od 1 do 10 (v našem primeru bomo najpogosteje uporabili to, drugo verzijo).

Osnovni kriterij za izbor merskih instrumentov je njihova psihometrična

utemeljenost in kakovost.

Dobljeni izsledki so bili obdelani z metodami obdelave podatkov, ki obsegajo metode obdelave bivariatnih podatkov (npr. t-testi, korelacijske analize, analize variance) in metode multivariatnih podatkov (npr. faktorjske analize, tako eksploracijske kot konfirmatorne, klastrske analize, multidimenzionalno skaliranje, kanonične analize, diskriminantne analize, multivariatne analize variance in kovariance, regresijske analize idr.), vključno z metodami analize kovariančnih struktur.

Glede na opisana teoretska izhodišča in problematiko raziskave lahko opredelimo za cilj raziskovanja namen, da najdemo odgovore na vprašanja, kakšna je taksonomsko-hierarhična struktura dimenzij prostora psihičnega blagostanja in pozitivne psihične naravnosti, katere so glavne latentne dimenzije tega prostora in kako se povezujejo z dvema drugima pomembnima področjema našega psihičnega delovanja, dimenzijami osebnosti in dimenzijami kognicije. Na tej podlagi je raziskovalno delo projekta potekalo vzdolž predvidenih hipotez, katerih empirično preverjanje je rezultiralo v naslednjih sumarnih ugotovitvah, ki hkrati pomenijo izide preverjanja hipotez:

1. raziskovani prostor psihičnega blagostanja in pozitivne psihične naravnosti (optimalnega delovanja) je stabilno strukturiran na več ravneh generalnosti;
2. največ variance med spremenljivkami tega prostora pojasnjuje relativno majhno število temeljnih dimenzij, med katerimi izstopa generalni faktor psihičnega blagostanja;
3. med temeljnimi oziroma pomembnimi spremenljivkami prostora psihičnega blagostanja in dimenzijami osebnosti (vključno z dimenzijami motivacije in emocionalnosti) in samopodobe so substancialne povezave;
4. med temeljnimi dimenzijami psihičnega blagostanja ter dimenzijami kognitivnih sposobnosti, kognitivnih slogov in vrednotnih usmeritev so tudi pomembne povezave;
5. dimenzije osebnosti in kognicije so močan prediktor psihičnega blagostanja;
6. pomembno vlogo v povezovanju med zajetimi domenami imajo generalni faktorji osebnosti in psihičnega blagostanja, ki so jih člani projektne skupine odkrili pred nedavnim;
7. zlasti pomembno vlogo ima pri tem široki generalni faktor konativnega vidika osebnosti, katerega reprezentanta sta tako generalni faktor osebnosti kot generalni faktor psihičnega blagostanja;
8. področji osebnosti in kognicije (zlasti kognitivnih sposobnosti, vključujoč generalni faktor inteligentnosti) sta povezani s psihičnim blagostanjem, kar velja še posebej za osebnost, medtem ko med seboj ne kažeta večje povezanosti.

Rezultati projekta so bili in bodo publicirani v številnih znanstvenih člankih in monografijah, med drugim v člankih, objavljenih v vodilnih svetovnih znanstvenih revijah, ki se ukvarjajo z osebnostjo, kognicijo in psihičnim blagostanjem (pozitivno psihologijo). Po pričakovanjih bodo imeli izsledki projekta znaten vpliv na znanstveni napredek psihologije v njenih najsodobnejših dognanjih in bodo dlje časa ohranili svoj pomen in aktualnost.

Projekt je realizirala skupina raziskovalcev, ki so se odlikovali v dosedanjem raziskovanju

na področjih osebnosti, kognitivne psihologije, pozitivne psihologije in psihičnega blagostanja.

Z raziskovalnim projektom so bile torej uspešno preverjene v raziskovalnih hipotezah in modelih predvidene povezave med glavnimi dimenzijami treh pomembnih področij človekovega delovanja, duševnosti in osebnosti, osebnostjo, kognicijo in psihičnim blagostanjem.

4. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

V načrtovanem raziskovalnem projektu smo želeli raziskati dimenzionalni prostor treh integriranih pomembnih psiholoških domen, domen osebnosti, kognicije in psihičnega blagostanja. V dosedanjem psihološkem raziskovanju so bile v znatni meri že raziskane omenjene domene in tudi odnosi med njimi. Toda na vsakem od teh področij je prišlo v zadnjem času do ključnih sprememb, ki v dosedanjem raziskovanju niso upoštevane. Osnovni cilj projekta je bil torej raziskati povezave med na novo določenimi in posodobljenimi modeli dejavnikov osebnosti in kognicije na eni strani ter dejavniki psihičnega blagostanja na drugi strani, vse te modele pa nato integrirati v enoten teoretski supermodel.

Cilji projekta so bili zamišljeni in postavljeni fleksibilno, kar je pri tako kompleksni problematiki edino razumljivo in upravičeno. Nikoli ni mogoče natančno predvideti možnosti raziskovanja, ki se odprejo med raziskovanjem samim in te lahko zahtevajo tudi modifikacijo ciljev. Gled ena opravljeno raziskovalno delo je možna le ocena, da so bili postavljeni cilji realizirani in to celo z določenimi viškom. Ugotovljene so bile namreč dimenzije in povezave, ki so presegle pričakovanja in predstavljajo velik korak naprej v najsodobnejši psihološki znanosti.

Glede na to, da so bile preverjene in potrjene vse raziskovalne hipoteze in ugotovljene tudi povezave in strukture odnosov med spremenljivkami, ki presegajo okvir predvidenih hipotez, velja torej ocena, da so bili cilji raziskovanja doseženi in preseženi.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega projekta oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine⁵

Ni bilo bistvenih sprememb.

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati projektne skupine⁶

Znanstveni rezultat			
1.	Naslov	SLO	Pregled in kritična sinteza raziskovalnih izsledkov na področjih osebnosti, kognicije in psihičnega blagostanja.
		ANG	Review and critical synthesis of the current research in domains of personality, cognition and mental well-being.

	Opis	SLO	Delo predstavlja znanstveno monografijo raziskovalnega dela, opravljenega na področju osebnosti, sposobnosti, psihičnega blagostanja, odločanja, vrednot in življenjske uspešnosti in vključuje avtorjeve raziskovalne izsledke na vseh teh področjih, med njimi tudi raziskave osebnostne strukture in generalnih faktorjev osebnosti, kognitivnih sposobnosti in psihičnega blagostanja.
		ANG	The book represents a scientific monography of the research work done on the fields of personality, cognitive abilities, well-being and mental health, decision making, values and successful life including the author's research in all these fields, among them also the studies dedicated to the personality structure and general factors of personality, cognitive abilities and mental well-being.
	Objavljeno v	MUSEK, Janek. Psihologija življenja : [monografija]. 1. izd. Vnanje Gorice: Inštitut za psihologijo osebnosti, 2010.	
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
	COBISS.SI-ID	251286272	
2.	Naslov	SLO	Diskrepance jaza kot napovedovalci psihičnega blagostanja
		ANG	Self-discrepancies as predictors of well-being
	Opis	SLO	Raziskava preverja hipotezo, da lahko psihično blagostanje učinkovito napovedujemo s pomočjo diskrepanc jaza (diskrepanc med shemami jaza), ki jih ugotavljamo na področju agentnih in komunalnih osebnostnih potez. Regresijske in multivariatne analize podatkov kažejo, da omenjene diskrepance jaza v pomembni meri pojasnjujejo varianco v psihičnem blagostanju.
		ANG	The study tested the hypothesis that mental well-being can be successfully predicted on the basis of self-discrepancies being calculated in the agentic and communal personality traits. Regression and multivariate analyses of collected data demonstrated that the above mentioned discrepancies indeed significantly explained the variance in mental well-being.
	Objavljeno v	AVSEC, Andreja, MUSEK, Janek. Self-discrepancies in agentic and communal personality traits as predictors of well-being. Stud. psychol., 2010, vol. 52, no. 2, str. 117-131, preglednice.	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
COBISS.SI-ID	42808162		
3.	Naslov	SLO	Merkuralizem in psihično blagostanje: zgodovinska in sodobna perspektiva Scopolijevega dela.
		ANG	Mercurialism and well-being: historical and contemporary perspective of the Scopoli's work
	Opis	SLO	V članku gre za psihološko in medicinsko analizo Scopolijevega dela v zvezi z merkuralizmom, tako z zgodovinskega kot iz sodobnega aspekta. Vanjo je vključena tudi analiza odnosa med merkuralizmom in psihičnim blagostanjem (depresivnost idr.) v luči sodobnih koncepcij psihičnega blagostanja.
		ANG	The article analyses the work of Scopoli concerning the effects of mercurialism from the historical and contemporary perspective. The analyses include the effects of mercurialism on mental well-being (depression etc.).
	Objavljeno v	KOBAL, Alfred Bogomir, KOBAL GRUM, Darja. Scopoli's work in the field of mercurialism in light of today's knowledge : past and present perspectives. Am. j. ind. med., May 2010, vol. 53, iss. 5, str. 535-547.	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
COBISS.SI-ID	42150498		
4.	Naslov	SLO	Psihometrična zanesljivost in veljavnost slovenske verzije Vprašalnika za medosebne težave pri adolescentih.
		ANG	Psychometric reliability and validity of the Slovene version of the Questionnaire about interpersonal difficulties for adolescents.
	Opis	SLO	Članek analizira psihometrične vidike Vprašalnika o medosebnih težavah pri adolescentih. Osredinja se zlasti na analizo zanesljivosti in veljavnosti. Analizirana verzija ima dobre psihometrične značilnosti in je vsestransko uporabna. Njena konstrukcija zapolnjuje pomembno vrzel v dosedanjih

		možnostih psihološkega ocenjevanja psihičnega in medosebnega blagostanja pri mladostnikih.
	ANG	The article analyses psychometric issues of the Slovenian version of the Questionnaire about interpersonal difficulties for adolescent. It focuses mainly on the reliability and validity of the instrument. The final form of the Slovene version is very useful. Its construction means a remarkable progress in the further perspective of the psychological assessment of mental and interpersonal well-being in adolescents.
	Objavljeno v	ZUPANČIČ, Maja, INGLÉS SAURA, Cándido J., BAJEC, Boštjan, PUKLEK LEVPUŠČEK, Melita. Reliability and validity evidence of scores on the Slovene version of the Questionnaire about interpersonal difficulties for adolescents. <i>Child psychiatr. hum. dev.</i> , 29. jan. 2011, str. 1-18.
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID	44851042
5.	Naslov	<i>SLO</i> GFO in spoprijemanje s stresom.
		<i>ANG</i> GFO and coping.
	Opis	<i>SLO</i> Članek preverja odnose in povezanost generalnega faktorja osebnosti (GFO) in dimenzijami spoprijemanja s stresom. Rezultati kažejo, da je GFO v znatni pozitivni korelaciji s problemsko usmerjenim odzivanjem na stres in njegovimi komponentami, medtem ko negativno korelira z emocionalno usmerjenim odzivanjem na stres in njegovimi komponentami. Je tudi tesno povezan z drugimi merami psihičnega blagostanja.
		<i>ANG</i> The study investigated the relationship between the general factor of personality (GFP) and the dimensions of coping. The results of the study confirmed the substantial positive correlation of GFP with the problem focused coping and its components and the negative correlation with the emotion focused coping and its components. The results also showed close connections between GFP and well-being.
	Objavljeno v	MUSEK, Janek. Generalni faktor osebnosti in spoprijemanje s stresom. <i>Anthropos (Ljublj.)</i> , 2010, letn. 42, št. 1/2, str. 173-189, preglednice.
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID	43223394

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati projektne skupine⁶

	Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat	
1.	Naslov	<i>SLO</i> Vodenje bilateralnega projekta
		<i>ANG</i> Coordination of bilateral project
	Opis	<i>SLO</i> Koordinacija in organizacija poteka bilateralnega mednarodnega raziskovalnega projekta - vodenje za slovensko stran. V okviru projekta so bile izvedene teoretske in empirične raziskave emocionalne inteligentnosti, zlasti v povezavi z dejavniki osebnosti in odločanja, vključno s generalnim faktorjem osebnosti. http://www.arrs.gov.si/sl/medn/dvostr/Drzave/Hrvaska/rezultati/06/rez-razp-hrv-090106.asp
		<i>ANG</i> Coordination and organisation of the bilateral international research project for the Slovenian side. In the frame of the project, theoretical and empirical investigation of emotional intelligence were performed, mostly in connection with personality dimensions and decision making including the role of the general factor of personality. http://www.arrs.gov.si/sl/medn/dvostr/Drzave/Hrvaska/rezultati/06/rez-razp-hrv-090106.asp
	Šifra	D.01 Vodenje/koordiniranje (mednarodnih in domačih) projektov
	Objavljeno v	http://www.arrs.gov.si/sl/medn/dvostr/Drzave/Hrvaska/rezultati/06/rez-razp-hrv-090106.asp AVSEC, Andreja, TAKŠIČ, Vladimir, MOHORIĆ, Tamara. The relationship of trait emotional intelligence with the Big five in Croatian and Slovene

		university student samples. Psihol. obz. (Ljubl.), 2009, letn. 18, št. 3, str. 99-110, preglednice. [COBISS.SI-ID 40984162]
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek
	COBISS.SI-ID	40984162
2.	Naslov	<i>SLO</i> Članstvo v uredništvu
		<i>ANG</i> Membership of the editorial board
	Opis	<i>SLO</i> <p>Janek Musek:</p> <p>1. Član uredniškega odbora znanstvene revije z impact faktorjem.</p> <p>2. Glavni urednik domače znanstvene revije za psihologijo, filozofijo in sodelovanje humanističnih ved.</p> <p>1. Studia psychologica. Musek, Janek (član uredniškega odbora 2008-). Bratislava: Vydavatelstvo SAV. ISSN 0039-3320. [COBISS.SI-ID 26466560]</p> <p>2. Anthropos. Musek, Janek (glavni urednik 2005-).</p>
		<i>ANG</i> <p>Title: Editorial work.</p> <p>1. Member of the Editorial board of the journal with the impact factor.</p> <p>2. Chief (managing) editor of the national scientific journal.</p> <p>1. Studia psychologica. Musek, Janek (član uredniškega odbora 2008-). Bratislava: Vydavatelstvo SAV. ISSN 0039-3320. [COBISS.SI-ID 26466560]</p> <p>2. Anthropos. Musek, Janek (glavni urednik 2005-).</p>
	Šifra	C.04 Uredništvo mednarodne revije
	Objavljeno v	Studia psychologica. Musek, Janek (član uredniškega odbora 2008-). Bratislava: Vydavatelstvo SAV. ISSN 0039-3320.
	Tipologija	4.00 Sekundarno avtorstvo
COBISS.SI-ID	26466560	
3.	Naslov	<i>SLO</i> Mentorstvo doktorandom
		<i>ANG</i> Doctor's mentorship
	Opis	<i>SLO</i> <p>Opis:</p> <p>V času od 2008 do 2010 so bili pod mentorstvom vodje projekta in raziskovalcev uspešno obranjeni zagovori petih doktorskih disertacij:</p> <p>BEUERMANN, Dimitrij.</p> <p>PŠENIČNY, Andreja.</p> <p>ŠIMEK, Damjan.</p> <p>JURIČIČ, Mojca.</p> <p>ŽIBRET, Vasja.</p>
		<i>ANG</i> <p>In the period 2008 - 2010, five doctoral dissertations were finalized and successfully defended:</p> <p>BEUERMANN, Dimitrij.</p> <p>PŠENIČNY, Andreja.</p> <p>ŠIMEK, Damjan.</p> <p>JURIČIČ, Mojca.</p> <p>ŽIBRET, Vasja.</p>
	Šifra	D.09 Mentorstvo doktorandom
		COBISS 243323136
		[COBISS.SI-ID 41940322]
	[COBISS.SI-ID 245062400]	

		[COBISS.SI-ID 27377369]
	Objavljeno v	[COBISS.SI-ID 255579136]
	Tipologija	4.00 Sekundarno avtorstvo
	COBISS.SI-ID	243323136
4.	Naslov	<i>SLO</i> Osebni cilji in EI
		<i>ANG</i> Personal goals and EI
	Opis	<i>SLO</i> Raziskava proučuje osebne cilje in potezno emocionalno inteligentnost kot prediktorje različnih domen življenjskega zadovoljstva. Ugotovljeni so bili številni signifikantni učinki prediktorskih nizov na odvisne spremenljivke, kar dokazuje pomembno vlog osebni ciljev in emocionalne inteligentnosti pri pojasnjevanju variance zadovoljstva z življenjem.
		<i>ANG</i> The study investigates personal goals and trait emotional intelligence as predictors of different domains of life-satisfaction. Different significant effects have been found between predictor sets and dependents, demonstrating thus the explainability of substantial amounts of the variance in life-satisfaction by the variables of personal goals and emotional intelligence.
	Šifra	B.03 Referat na mednarodni znanstveni konferenci
	Objavljeno v	AVSEC, Andreja, BAJEC, Boštjan, TAKŠIČ, Vladimir. V: PODLESEK, Anja (ur.), KOMIDAR, Luka (ur.). Abstracts, (Psihološka obzorja, Vol. 17, Supplement, 2008). Ljubljana: [Društvo psihologov Slovenije], 2008, str. 73.
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
	COBISS.SI-ID	37778018
5.	Naslov	<i>SLO</i> 6. kongres psihologov Slovenije
		<i>ANG</i> 6th Congress of Psychologists of Slovenia
	Opis	<i>SLO</i> Raziskovalci projekta so bili vključeni v organizacijo kongresa in seveda kot referenti na kongresu, vodje simpozijev in sekcij. Kongres je imel več plenarnih predavanj, simpozijev, sekcij in posterjev in mednarodno udeležbo. Šifra B.01 Organizator znanstvenega srečanja
		<i>ANG</i> Members of program group engaged in the organization of the congress, and also participated as lecturers and referents, sessions and symposia leaders etc. The congress included various multithematic plenaries, symposia, sessions and posters with international participation of psychologists.
	Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja
	Objavljeno v	http://cobiss.izum.si/scripts/cobiss?command=DISPLAY&base=COBIB&RID=252532224
	Tipologija	1.12 Objavljeni povzetek znanstvenega prispevka na konferenci
	COBISS.SI-ID	252532224

8. Drugi pomembni rezultati projektne skupine⁸

<p>1. Citati po WoS raziskovalcev v projektu</p> <p>cca 175 čistih citatov, 262 normiranih citatov</p> <p>2. Druge znanstvene monografije</p> <p>MUSEK LEŠNIK, Kristijan. Od zadovoljstva potrošnikov do programov zvestobe : nekateri psihološki dejavniki zadovoljstva in zvestobe potrošnikov in njihova integriranost v programe za sistematično spodbujanje zadovoljstva, zvestobe in zelenega vedenja potrošnikov, (Znanstvene monografije Fakultete za management Koper). Koper: Fakulteta za management, 2008.</p> <p>MUSEK LEŠNIK, Kristijan. Vrednote, poslanstvo in vizija podjetja : organizacijske vrednote, poslanstvo in vizija podjetja kot jedrni elementi strateškega managementa, (Znanstvene monografije Fakultete za management Koper), (Management). Koper: Fakulteta za</p>
--

management, 2008.

3. Vabljen plenarno predavanje na mednarodni znanstveni konferenci 9. konferenca psihologov Alpe Jadran, Celovec 2010 (http://aapc2010.uni-klu.ac.at/index.php?cat=aapc_inv)

objavljeno:

Musek, J. (2010). The Big One (GFP) and a new structural paradigm of personality. Review of Psychology, Vol. 17, No. 2, 128-129.

4. Univerzitetni učbeniki

KOBAL GRUM, Darja, MUSEK, Janek. Perspektive motivacije. 1. natis. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2009.

5. Predavanja, vpetost v študijske programe

Izsledki raziskovalnega dela programske skupine se sproti integrirajo v študijske programe v številnih predmetih dodiplomskega in podiplomskega študija psihologije. Med temi predmeti so npr.:

Kognitivna psihologija

Psihologija osebnosti

Razvojna psihologija

Socialna psihologija

Psihologija motivacije in emocij

Klinična psihologija

Psihologija dela in organizacije

Pedagoška psihologija

6. Odmevna udeležba na mednarodni znanstveni konferenci

SVETINA, Matija, ZABRET, Erika, BAJEC, Boštjan. Assessing family functioning : the family roles perspective. V: FONTAINE, Johnny R. J. (ur.), SCHITTEKATTE, Mark (ur.). Programme - abstracts. Ghent: Ghent University, 2009, str. 131.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov projektne skupine⁹

9.1. Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Raziskovalni izsledki projekta so pomembni tako v teoretičnem kot tudi v praktičnem smislu. Raziskovanje odnosov med osebnostjo, kognicijo in psihičnim blagostanjem je integralni del najpropulzivnejših trendov psihološke znanosti. Z opravljenimi raziskavami smo razjasnili latentni prostor številnih spremenljivk, ki se pojavljajo na teh področjih psihologije in ki še ni bil zadostno raziskan. Določili smo jasno strukturo multivariatnega prostora optimalnega človekovega funkcioniranja in izločili temeljne dimenzije psihičnega blagostanja, upoštevajoč vse pomembne teoretske modele omenjenega prostora. Prav tako se je jasno pokazala tudi povezava med omenjenimi dimenzijami in dimenzijami osebnosti (temeljne dimenzije osebnosti, motivacije, emocij, samopodobe in samospoštovanja) in dimenzijami kognicije. S tem je bil celo nad pričakovanji prepričljivo potrjen model odnosa med osebnostjo, kognicijo in psihičnim blagostanjem ter sorodnimi vidiki optimalnega delovanja. Bolj kot kdajkoli doslej je očitno, da je povezanost osebnosti in kognicije s psihičnim blagostanjem tesna, tako da se zdi zelo verjetno utemeljena na evolucijskih in genetskih osnovah. Izsledki raziskave torej bolj kot doslej pojasnjujejo naravo pozitivne psihične naravnosti, dobrega počutja in psihičnega blagostanja in tako posredno še bolj spodbujajo prizadevanja za promocijo psihičnega blagostanja, ki so v današnjem svetu izjemno pomembna. Prav tako pa lahko pričakujemo praktične in aplikativne implikacije projekta, ki naj bi prispevale k promociji psihičnega blagostanja in zdravja, tako potrebnega za napredek človeštva.

Ta pomen lahko razčlenimo v nekaj vsebinskih vidikov:

1. Elaboracija generalnega modela odnosov med temeljnimi dimenzijami osebnosti, kognitivnega delovanja in psihičnega blagostanja.
2. Ugotovitev najpomembnejših osebnostnih in kognitivnih prediktorjev psihičnega blagostanja.
3. Nove ugotovitve na področju strukture osebnosti (generalni faktor osebnosti in piramidni model strukture osebnosti), ki kažejo strukturo osebnosti v novi luči in so osnova za novo

strukturno paradigmo osebnosti.

4. Nove ugotovitve na področju kognitivnega delovanja, zlasti z vidika razvoja kognitivnih strategij.

5. Nove ugotovitve na področjih delovanja strukture psihičnega blagostanja.

6. Nove ugotovitve na področju raziskovanja medkulturnih razlik in podobnosti v osebnostni strukturi in strukturi psihičnega blagostanja.

Raziskovalni problemi projekta se tako organsko vključujejo v aktualne in perspektivne teme raziskovanj v svetovni psihologiji in pri tem povezujejo vsa pomembna področja psihologije ter posegajo tudi na interdisciplinarna znanstvena področja, (npr. področje kognitivne znanosti, psihogenetske raziskave...). V raziskovalnem programu so bili zajeti problemi, kjer je pričakovati zares tvorno vključevanje in bistvene prispevke našega znanstvenega potenciala, še posebno takrat, ko gre za sodelovanje z raziskovalci v razvitem svetu.

Raziskovalno delo programske skupine se osredinja na spoznanja, ki povezujejo tri izjemno pomembne sklope psiholoških spremenljivk, osebnost, kognicijo in psihično blagostanje in ob tem zajemajo tako odnose med omenjenimi sklopi spremenljivk, kot tudi njihovo delovanje na pomembnih področjih življenjskega delovanja in življenjskih perspektiv, kar predstavlja velik potencialno praktično uporabnost izsledkov:

1. na področju družinskega in partnerskega obnašanja ter odnosov.

2. na področju obnašanja in odnosov v vzgoji, šolanju in akademski karieri.

3. na področju vpliva dimenzij osebnosti, kognicije in psihičnega blagostanja v obnašanju in odnosih v poklicnem življenju in karieri.

4. na področju obnašanja in odnosov v prostem času.

5. na področju psihičnega zdravlja in soočanja s stresom.

ANG

The results of the research project are important for both theoretical and practical reasons. The research of the relationships between personality, cognition and well-being represents one of the most propulsive trends of recent psychological science. The present project encompassed the scientific modeling of the relationships between the crucial aspects and dimensions of personality, cognition and the factors of mental well-being. Further, the results clearly established and confirmed the associations between basic dimensions of personality and cognition on one side and the dimensions of the well-being on the other side. Our starting hypothetical model that predicted this associations was thus confirmed even beyond the expectations. More than anytime before, we can trust into the intimate connection between personality, cognition and well-being, the connection that can be reasonably explained only on the biological, genetic and evolutionary basis. The results of the research project will definitely contribute to the better theoretical explanation or model of the realm of psychological wellness and health. Finally, the research project could have also practical effects by stimulation of applied research and other activities promoting psychical wellness and health being so important for the progress of humanity.

The scientific weight of the research done during the project could be differentiated in the following results:

1. The empirical elaboration of the general model of relationships between personality, cognition and well-being.

2. Further clarification of the role of personality and cognitive dimensions as predictors of well-being in different areas of human life-perspective.

3. New findings concerning the structure of personality in the new light (the pyramidal model of personality structure with the General Factor of Personality at the apex).

4. New findings of the cognitive functioning (cognitive strategies, cognitive development).

5. New findings in the field of the structure of well-being.

6. New findings in the research of cross-cultural similarities and differences in personality structure and in the structure of well-being.

The majority of empirical research has been thus dedicated to the elaboration of structural hierarchies of independents (personality, cognition and their mutual interactions) and dependents (well-being), as well as to the establishment of essential correlative and causal relations between both areas of dimensional structure.

In addition, the existence of general factors in all mentioned structural hierarchies have been convincingly demonstrated. One of the main results of this line of research was the elaboration of the new structural paradigm of personality, which was further considered in the connection to a wide spectrum of psychological, bioevolutionary and cross-cultural variables. The investigations of the members of program team contribute also to the confirmation of the universality and stability of core personality structure.

As expected, the established dimensions of personality and cognition (including their interaction, represented by values) explained substantial amounts of the variance in the well-being domain. Further progress has been made in other fields, including developmental psychology, social psychology, educational psychology, organizational psychology, health psychology and traffic psychology.

The results of the project will have both theoretical and practical meaning. They should contribute to further theoretical understanding of relationships between personality, cognition and well-being and to the further and more improved understanding of the relationships between these variables and major domains of human life-perspective, including the aspects of:

1. Family life, love and partnership;
2. Education, schooling and academic life or career;
3. Work and job career;
4. Free time and leisure behavior;
5. Psychological health and coping.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Raziskovalni izsledki projekta obetajo, da se bo slovenska psihološka znanost na raziskovanih področjih ne samo vključila v najsodobnejši tok znanstvenega raziskovanja, ampak da bo postala tudi eden izmed znanstvenih centrov za proučevanje vloge osebnosti in samopodobe pri dejavnih psihičnega blagostanja in optimalnega psihičnega delovanja v svetu. Izsledki pomenijo tako veliko spodbudo za znanstveni razvoj Slovenije, pa tudi za pomembne aplikacije in praktične nasledke, ki jih bo moč neposredno uporabiti za napredek naše družbe in njene konkurenčnosti v sodobnem svetu.

Raziskovalni izsledki in dosežki programske skupine so za slovenski prostor pomembni najprej z vidika krepitve in promocije psihologije kot stroke in njenih disciplin:

- omogočajo in spodbujajo nadaljnji razvoj psihologije kot znanstvene discipline in razvoj njenih meddisciplinskih povezav pri tem pa nadaljujejo že uveljavljeno tradicijo psihološkega raziskovanja pri nas,
- tvorno vključujejo slovensko psihologijo v globalni razvoj psihologije,
- usmerjajo se na vprašanja in probleme psihologije, ki so in bodo zelo aktualni pri nas tako s teoretičnega kot z aplikativnega vidika (npr. .)
- spodbujajo večjo vpetost psiholoških spoznanj v druge stroke in refleksijo nepsiholoških spoznanj v psihologijo.

Rezultati raziskovanja so potencialno pomembni na vseh področjih aplikacije izsledkov o kakovosti in učinkovitosti odločanja. Uporabni bodo zlasti na naslednjih področjih razvoja SLO: pri načrtovanju znanstvenega in kulturnega delovanja,

pri izboljševanju kakovosti šolstva na različnih ravneh izobraževanja, pri spodbujanju inovativnosti na področju trženja, podjetništva, organizacije dela in pri izboljševanju kakovosti življenja, zdravja in varnosti ter prevenciji zdravja.

Nadaljnji pomen izsledkov programa vidimo slej ko prej tudi v promociji uspešnih oblik odločanja in soodločanja na področju mednarodne konkurence, izvoza, bančništva, organizacije skupnega nastopa s tujimi partnerji itd. V kulturni sferi se zdijo možni izsledki programa pomembni za uspešno in demokratično soočanje z izzivi kulturne pluralnosti in multikulturalnosti, spodbujanje kakovosti kulturne izobrazbe, spodbujanje optimalnih rešitev pri pomanjkanju "kritične mase", značilne za Slovenijo in druge manjše države na področju kulturnega in znanstvenega delovanja. Raziskovalni program bo zlasti na daljši rok tudi po tej fazi raziskovanja prispeval izsledke, ki bodo uporabni za izdelavo programov in ekspertnih sistemov na področju tehnološkega razvoja in uporabe tehnologij.

Izsledki raziskovalnega programa bodo pomembni za implementacijo odločanja na mnogih področjih, pomembnih z vidika spoprijemanja s posledicami ekonomske krize, nacionalne identitete in bogastva naravne ter kulturne dediščine. Podobno velja tudi za odločitve v zvezi s procesi vključevanja v mednarodne integracije in v globalizacijske procese, pri iskanju optimalnih rešitev pri ohranjanju in varovanju slovenskega jezika, naravnih in kulturnih bogastev in vrednot Slovenije, za odločitve o gospodarskih naložbah in strategijah gospodarskega razvoja, za odločitve o prometu, urejanju okolja in varovanju okolja, za odločitve o promociji Slovenije v turizmu in športu, gostinstvu itd.

ANG

The results of the research project promise a more effective involvement of Slovenian psychological science in the most recent developments in the investigated areas, and even more, the results are offering the perspective of one of the leading research centres, especially

in the domain of investigating the relationships between personality, cognition and psychological wellness. The results of the project represent a great stimulation for the scientific development of Slovenia including the important applications and practical implementations that could be directly used for the advancement and progress of our society and its competitiveness in the contemporaneous world.

The findings and accomplishments of the Programme Research Group are important already in the light of the promotion of psychology and psychological disciplines in Slovenia and in further reinforcement of their role in strategic planning and operational implementations in various fields of societal development (especially in post-crisis processes):

In the programming the scientific and cultural activities;

In the optimization of the education and schooling;

In the promotion of the creativity and innovativeness in the marketing, entrepreneurship, effectiveness of work organizations;

In the progress of the quality of life, health, security and other aspects of mental and physical well-being.

Beyond the theoretical relevance of the research, the findings should also stimulate the applied research aiming to promote the success and effectiveness of the behaviour concerning the life-perspective domains including partner and family relations, education, schooling, professional work, psychological well-being, health and optimal functioning. This is undoubtedly in high concordance with the most emergent goals of psychology in our times.

The results of the research program could be useful for the national strategy of family planning, education, professional work, health psychology promotion and prevention efforts. They could support the strivings toward better quality of life through the implementation on different levels: human relations, therapist-patient communication, partnership, parenting, education, schooling, family and marital counselling, organizational behaviour and others.

The results of the research should contribute to the more effective levels of decision-making in different fields that are important from the sides of the national identity, coping with the consequences of the economic crisis as well as from the side of preserving Slovenian natural and cultural heritage.

10. Samo za aplikativne projekte!

Označite, katerega od navedenih ciljev ste si zastavili pri aplikativnem projektu, katere konkretne rezultate ste dosegli in v kakšni meri so doseženi rezultati uporabljeni

Cilj		
F.01	Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.02	Pridobitev novih znanstvenih spoznanj	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.03	Večja usposobljenost raziskovalno-razvojnega osebja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.04	Dvig tehnološke ravni	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.05	Sposobnost za začetek novega tehnološkega razvoja	

	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.06	Razvoj novega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.07	Izboljšanje obstoječega izdelka	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.08	Razvoj in izdelava prototipa	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.09	Razvoj novega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.10	Izboljšanje obstoječega tehnološkega procesa oz. tehnologije	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.11	Razvoj nove storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.12	Izboljšanje obstoječe storitve	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.13	Razvoj novih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.14	Izboljšanje obstoječih proizvodnih metod in instrumentov oz. proizvodnih procesov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>

	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.15	Razvoj novega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.16	Izboljšanje obstoječega informacijskega sistema/podatkovnih baz	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.17	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.18	Posredovanje novih znanj neposrednim uporabnikom (seminarji, forumi, konference)	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.19	Znanje, ki vodi k ustanovitvi novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.20	Ustanovitev novega podjetja ("spin off")	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.21	Razvoj novih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.22	Izboljšanje obstoječih zdravstvenih/diagnostičnih metod/postopkov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.23	Razvoj novih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
	Izboljšanje obstoječih sistemskih, normativnih, programskih in metodoloških	

F.24	rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.25	Razvoj novih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.26	Izboljšanje obstoječih organizacijskih in upravljavskih rešitev	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.27	Prispevek k ohranjanju/varovanju naravne in kulturne dediščine	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.28	Priprava/organizacija razstave	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.30	Strokovna ocena stanja	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.31	Razvoj standardov	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.32	Mednarodni patent	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.33	Patent v Sloveniji	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE

	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.34	Svetovalna dejavnost	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>
F.35	Drugo	
	Zastavljen cilj	☐ DA ☐ NE
	Rezultat	<input type="text"/>
	Uporaba rezultatov	<input type="text"/>

Komentar

--

11. Samo za aplikativne projekte!

Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	
G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo: <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	

G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete					
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj					
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva					
G.09.	Drugo:					

Komentar

--

12. Pomen raziskovanja za sofinancerje, navedene v 2. točki [12](#)

1.	Sofinancer		
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:		EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:		%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja		Šifra
	1.		
	2.		
	3.		
4.			
5.			
Komentar			

	Ocena	
2.	Sofinancer	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
	Komentar	
	Ocena	
3.	Sofinancer	
	Vrednost sofinanciranja za celotno obdobje trajanja projekta je znašala:	EUR
	Odstotek od utemeljenih stroškov projekta:	%
	Najpomembnejši rezultati raziskovanja za sofinancerja	Šifra
	1.	
	2.	
	3.	
	4.	
	5.	
	Komentar	
	Ocena	

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 6., 7. in 8. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki
- so z vsebino zaključnega poročila seznanjeni in se strinjajo vsi soizvajalci projekta

Podpisi:

Janek Musek	in	
podpis vodje raziskovalnega projekta		zastopnik oz. pooblaščenca oseba RO

Kraj in datum:

Ljubljana

17.4.2011

Oznaka poročila: ARRS-RPROJ-ZP-2011-1/117

¹ Zaradi spremembe klasifikacije družbeno ekonomskih ciljev je potrebno v poročilu opredeliti družbeno ekonomski cilj po novi klasifikaciji. [Nazaj](#)

² Samo za aplikativne projekte. [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega projekta. Največ 18.000 znakov vključno s presledki (približno tri strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega projekta, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega projekta oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave projektne skupine v zadnjem letu izvajanja projekta (obrazložitev). V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁷ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov projektne skupine, ki so nastali v času trajanja projekta v okviru raziskovalnega projekta, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki), izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega projekta v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen projekt, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

¹² Rubrike izpolnite/prepišite skladno z obrazcem "Izjava sofinancerja" (<http://www.arrs.gov.si/sl/progproj/rproj/gradivo/>), ki ga mora izpolniti sofinancer. Podpisan obrazec "Izjava sofinancerja" pridobi in hrani nosilna raziskovalna organizacija – izvajalka projekta. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROJ-ZP/2011-1 v1.01

E2-35-63-50-E1-1B-FA-D9-95-BB-CE-DB-31-02-52-83-58-65-5C-00